

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНИ

(оглядова довідка за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами
за березень 2014 року)

Центральною подією березня стало відзначення всією українською спільнотою знаменної дати: **200-річчя з дня народження великого українського поета, самобутнього художника і громадського діяча Т. Шевченка**. Урочисті заходи з цієї нагоди відбулися в усіх куточках України та багатьох містах світу.

Напередодні святкування ювілею, 5 березня, у Верховній Раді України пройшли парламентські слухання на тему: „Т. Шевченко як постать світового значення (до 200-річчя з дня народження)”. Основний доповідач – міністр культури України Є. Нищук, який у своєму виступі висловив ідею про святкування ювілею не в стінах Національного палацу мистецтв „Україна”, як це було у попередні роки, а на Майдані Незалежності. Крім того, міністр повідомив, що Національну премію України імені Тараса Шевченка, вперше за всю її історію, вручатимуть в День незалежності, коли буде обрано президента країни, якому за статусом належить поставити підпис у відповідних документах.

4–5 березня у Київському міському будинку вчителя та Шевченківському національному заповіднику (Канів Черкаської області) проходила Міжнародна науково-практична конференція „Тарас Шевченко в долі слов'янських народів: діалог через століття і кордони”, учасниками якої були 140 науковців з України та із-за кордону. Конференцію провели Міністерство освіти і науки України, Міністерство культури України, Національний науково-дослідний інститут українознавства та всесвітньої історії, Інститут інноваційних технологій

і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Київський міський будинок учителя, Шевченківський національний заповідник.

260 учасників Шевченківського міжнародного літературного конгресу приймав 10–11 березня Київський національний університет імені Тараса Шевченка. 5 березня цей провідний вищий навчальний заклад країни відзначив ще й 75 років відтоді, як йому присвоєно ім'я Т. Шевченка. Метою конгресу було привернути увагу світової наукової спільноти до постаті Тараса Шевченка та його ролі в гуманітарних цивілізаційних процесах, проблем збереження національної культурно-мистецької спадщини. У рамках заходу проведено пленарне засідання та круглі столи.

9 березня вшанувати Кобзаря у столичному парку ім. Т. Шевченка зібралися керівники держави, представники духовенства, громадськості й іноземних дипломатичних місій. У концертній програмі виступили Муніципальна академічна чоловіча хорова капела України ім. Л. Ревуцького, Київський муніципальний камерний хор „Хрещатик”, Академічний ансамбль української народної музики „Дніпро”, Український академічний фольклорно-етнографічний ансамбль „Калина”.

Цього ж дня у столиці на Майдані Незалежності відбулося Народне віче „Встане Україна – світ правди засвітить!”. На сцені виступили міністр культури Є. Нищук, який продекламував кілька віршів Кобзаря, лідери всіх основних українських релігійних конфесій та представники посольств іноземних держав, які прочитали поезію Т. Шевченка різними мовами. А покладену на вірші музику виконали Національна заслужена академічна капела України „Думка”, студентський хор Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, Муніципальна академічна чоловіча хорова капела України ім. Л. Ревуцького, Муніципальний камерний хор „Київ”, ансамбль солістів „Благовість”, Київський муніципальний камерний хор „Хрещатик”. Було представлено і прем'єру документального фільму „Тарас Шевченко. Ідентифікація”. А 10 березня, у день смерті Т. Шевченка, учасники віче переглянули відеозапис музичного твору Є. Станковича „Страсті за Тарасом”, „Наш Шевченко” та документальні фільми: „Експедиція” (режисер – Т. Ткаченко) і „Кобзар. Історія створення книги Тарасом Шевченком” (режисер – Б. Костенко). Пісні на вірші Т. Шевченка виконали Ансамбль української аутентичної музики „Божичі”, Ансамбль стародавньої музики „Хорея козацька” та ін.

Літературно-мистецький вечір „Співаймо шану Кобзареві” спільно із Всеукраїнським товариством „Просвіта” ім. Т. Г. Шевченка організував 6 березня Київський міський будинок вчителя. Під час вечора присутні

ознайомилися із творчістю Кобзаря у виконанні народних артистів України та лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка, а також послушали поезію поета-пісняря В. Крищенка.

У київській галереї „Лавра” 28 березня розпочався Фестиваль „КобзарТ”: восьмиденна акція, у програмі якої – прем’єра вистави „Великий льох” за Т. Шевченком Театру Володимира Завальнюка „Перетворення”, показ тематичних кінострічок від фестивалю документального кіно „Kinolitopys”, виступи музичних гуртів „Телері”, „Діти Неба” та інших; виставка сучасного українського мистецтва „А ТЕПЕР? СИЛА МИСТЕЦТВА. Українське мистецтво в період кризи, роздумів та скорботи” тощо.

Також у рамках відзначення 200-річчя від дня народження Т. Шевченка та до Міжнародного дня рідної мови 27 березня в актовому залі ПАТ „Київпроект” проходила культурно-мистецька акція „Мовна палітра”, мета якої – зміцнення державотворчої функції української мови, сприяння вільному розвитку і використанню рідних мов етнічних спільнот України. Під час заходу прозвучали болгарські, татарські, польські, литовські, білоруські, єврейські та російські народні пісні. Разом з колективами національних товариств України своє мистецтво глядачам запропонували Київський академічний театр українського фольклору „Берегиня”, народна артистка України Л. Хоролець, заслужений артист України О. Філіпенко, заслужена артистка Автономної Республіки Крим – Л. Османова, лауреат міжнародних конкурсів С. Горелова. У фойє експонувалися виставки „Тарас Шевченко – мовами етносів” та „Історія України – мовами етносів”. Також було представлено примірники літератури мовами національних меншин України.

Святкування дня народження Кобзаря відбулося 9 березня і у селах Моринці, Шевченкове та Будище Звенигородського району Черкаської області, де він народився і провів свої дитячі роки. Вшанували поета і художника біля його могили, на Чернечій горі в Каневі. Сюди приїхали тисячі туристів з України та зарубіжжя, перед якими виступили художні колективи України. А біля підніжжя Чернечої гори, в урочищі Монастирок, було урочисто відкрито відновлену козацьку церкву на честь Покрови Пресвятої Богородиці (її ще називають Тарасова церква). Відбудову храму здійснено за малюнком французького художника Ж.-А. Мюнца 1781 року. Відродили пам’ятку лише за рік майстри із села Соколівка Косівського району Івано-Франківської області, а дерев’яний різьблений іконостас виготовили фахівці художньо-оздоблювальної майстерні з міста Золотоноші Черкаської області.

На Сумщині відзначено 70-річчя від дня народження уродженця села Яблучне Великописарівського району, поета, перекладача і публіциста

В. Затулівітра (1944–2003). Ініціатором заходів виступила Сумська обласна організація Національної спілки письменників України. Так, у Сумах, на стіні будинку, де свого часу містилася редакція обласної газети „Ленінська правда”, в якій з 1968 по 1980 роки В. Затулівітер працював кореспондентом, відбулося відкриття меморіальної дошки, а в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Н. К. Крупської – літературний вечір „Я вигадував світло, як вірші”. Також меморіальну дошку В. Затулівітру встановлено на приміщенні загальноосвітньої школи у с. Яблучне. Тут же відкрито оновлену експозицію кімнати-музею. В урочистостях взяли участь Голова Фонду В. Затулівітра, Л. Снісар та київські письменники – М. Сидоржевський і С. Бондаренко, які передали в подарунок бібліотекам області та шкільному музею книги поета, які вийшли по його смерті – „Чаша жертвна”, „Четвертий із триптиха”, „Тернова гора”, „Ненаписані пейзажі”.

Ряд заходів було приурочено до 75-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України. Зокрема, у Музеї книги та друкарства України спільно з Товариством закарпатців Києва підготовлено виставку, на якій експонувалися історичні документи, світлини подій 1938–1939 рр., фотопортрети та особисті речі діячів Карпатської України, періодика і книжки зі спогадами та історичними нарисами, поштові листівки тощо. Урочистості відбулися на території меморіального комплексу „Красне поле” (знаходиться між містами Хуст і Виноградів, поблизу села Рокосова), де з концертною програмою виступив Закарпатський державний заслужений академічний народний хор.

У Тернополі упродовж кількох днів проходив Всеукраїнський мистецький фестиваль „І”, програму якого склали зустрічі з відомими письменниками, презентації книжкових новинок, ніч короткометражного кіно, під час якої було продемонстровано найкращі стрічки світового кінематографа тощо.

12 березня у Чернігові відбулося вручення дипломів цьогорічним лауреатам премії імені українського письменника-байкаря, педагога та громадського діяча Л. Глібова, заснованої 2002 року літературною спілкою „Чернігів” і журналом „Літературний Чернігів”. Премію отримали: у номінації „Поезія” – В. Михайленко з Бахмача за поетичну книгу „Маленька дівчинка на острові весни...”; у номінації „Проза” – І. Корсак з Луцька за високохудожні патріотичні романи на історичну тематику, які вийшли в останні роки; у номінації „Краєзнавство” – С. Павленко з Чернігова за книгу „Мікротопоніми. Чернігів – Сіверщина”; у номінації „Мистецтво” – капела бандуристів ім.

Остапа Вересая” обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм за збереження музичної спадщини, традицій українського народу, популяризацію та високохудожнє виконання народних пісень; у номінації „Благодійна та громадська діяльність” – І. Волосянкін та М. Харді за активну громадську позицію та фотопубліцистику з гарячих точок Євромайдану.

Проблемні питання діяльності національних творчих спілок розглянуто 20 березня на зустрічі міністра культури України Є. Нищука з їх керівниками.

Також міністр зустрівся з представниками Асамблеї діячів культури України, інститутів громадянського суспільства. Для максимально продуктивної співпраці було обговорено формат подальших зустрічей та механізми громадського контролю за діяльністю вищих органів управління культурною галуззю. Іншим питанням було винесено кадрову політику Міністерства та залучення членів Асоціації до Громадської та Музейної рад.

ТЕАТРАЛЬНО-КОНЦЕРТНЕ ЖИТТЯ. До відзначення *200-річчя від дня народження Т. Шевченка* долучився ряд театрів, які показали прем'єри вистав: Національний академічний драматичний ім. І. Франка „Тарас Шевченко. Така її доля. Спектакль, що не має антракту” за мотивами віршу „У тієї Катерини хата на помості”; Національний академічний російської драми ім. Лесі Українки – „Всюди один. Свічка на вітру” за творами, щоденником і листами Т. Шевченка; Київський академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра – „Троє наших серед музунгу” В. Жежери; Київський академічний юного глядача на Липках та Луганський академічний ляльок – „Сон” за мотивами однойменної поеми Кобзаря; Театр Володимира Завальнюка „Перетворення” – „Великий льох” за Т. Шевченком; Донецький національний академічний український музично-драматичний – „Сліпий” за однойменною поемою Т. Шевченка та п'єсою „Невольник” М. Кропивницького; Сумський театр юного глядача – „Я так її, я так люблю...” за творами Т. Шевченка; Львівський драматичний імені Лесі Українки – „Стіна” за мотивами п'єси Ю. Щербака.

Серед інших ювілейних заходів: проект „Молода поезія – Молодий театр” у Київському академічному Молодому театрі; театральний фестиваль, організований міжобласним відділенням Національної спілки театральних діячів України на Дніпропетровщині; концертні програми Музичного проекту „Кольори Шевченкової долі”, який проходив у рамках XIII Форуму молоді музики „Барви музики ХХ сторіччя”, за участю Академічного міського камерного хору „Вінниця” та оперної співачки В. Лук'янець – у Вінниці; літературно-мистецький захід „Шлях до Тараса” – у Херсонському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. М. Куліша; пісенно-літературне

свято „Кобзарю! Знов до тебе я приходжу...” – у Львові; літературно-мистецьке театралізоване дійство „В сім’ї вольній новій” – в Ужгороді; концертні програми „Вітер з гаєм розмовляє” і „Невмируще слово Кобзаря” – у Сумській обласній філармонії; „Серцем жити і людей любити...” – у Донецькому академічному національному театрі опери та балету ім. А. Б. Солов’яненка; „Вінок Кобзареві” – у Закарпатському обласному українському музично-драматичному театрі ім. Ю.-А. та Є. Шерегіїв.

27 березня творча спільнота України традиційно відзначила професійне свято майстрів сцени – Міжнародний день театру. У театральних закладах з цієї нагоди пройшли численні урочисті заходи. Напередодні свята у столиці відбулася й 23-тя церемонія нагородження театральною премією „Київська пектораль”, яка вручається Київським відділенням Національної спілки театральних діячів України та департаментом культури Київської міськдержадміністрації. Протягом 2013 року в столичних театрах показано 75 прем’єр. Кращою з них названо „Morituri te salutant” за творами В. Стефаніка Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка. Цю виставу також відзначено за краще пластичне вирішення (О. Семьошкіна), за кращу сценографію (О. Друганов), за кращу музичну концепцію (С. Карпенко), за краще виконання чоловічої ролі другого плану (В. Баша) і за кращу режисерську роботу (Д. Богомазов). За кращий акторський дебют премію отримав В. Писаренко за роль у виставі „Потвора” (Київський театр драми і комедії на лівому березі Дніпра). За краще виконання жіночої ролі другого плану відзначено В. Чайковську за роль у виставі „Шиндай” (Київський академічний театр юного глядача на Липках). Актрису Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки Н. Кондратовську відзначено за краще виконання головної жіночої ролі у виставі „Обіцянка на світанку” (продюсерська компанія „Доміно-арт”). Премію за краще виконання головної чоловічої ролі поділили між собою О. Вертинський за роль у виставі „Загадкові варіації” (Київський академічний Молодий театр) та міністр культури України Є. Нищук за роль у моноспектаклі „Прекрасний звір у серці” за творами М. Вінграновського (Київська академічна майстерня театального мистецтва „Сузір’я”, постановка О. Кужельного). Також „Прекрасний звір у серці” названо кращою виставою камерної сцени. Найкращою музичною виставою експерти визнали „Лебедине озеро. Сучасна версія” (постановка Р. Поклітару, театр „Київ-модерн-балет”). Спектакль-мюзикл „Принцеса Лебідь” (режисер І. Пелюк) Київського академічного Молодого театру – найкраща дитяча вистава року. Кращим режисерським дебютом року названо виставу „Потвора”

(постановка В. Сотніченко, Київський академічний театр драми і комедії на лівому березі Дніпра). А актриса цього ж театру, народна артистка України Н. Білецька стала лауреатом „Київської пекторалі” у номінації „За вагомий внесок у розвиток театрального мистецтва”.

Лауреатами премії ім. Л. М. Ревуцького 2014 року стали український композитор О. Войтенко за симфонічні та камерні твори 2008–2013 років та артистка-інструменталістка Д. Писаренко за концертні програми 2013 року.

Премію ім. Б. М. Лятошинського 2014 року присуджено композиторам С. Зажитьку за твори для солістів та камерного оркестру 2008-2013 років та М. Халітовій за симфонічні твори 2007–2011 років.

14 березня, у столичному Будинку актора, у день народження видатного діяча театрального мистецтва А. Бучми черговий раз було вручено недержавну театральну премію „Бронек”, засновник якої – онука корифея української сцени, театрознавець, кандидат мистецтвознавства, професор Національного університету театру кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка Карого В. Заболотна. Цю премію вручають артистам і режисерам, які заслуговують, на думку експертів, носити звання „Бучменків”. Цьогоріч у „Коло Бучменків” було посвячено ще 10 митців.

Церемонія нагородження третьою щорічною музичною премією „YUNA” відбулася 25 березня в Національному палаці мистецтв „Україна”. У номінації „Кращий гурт” премію отримав „Океан Ельзи”, який також було відзначено за найкращий альбом 2013 року – „Земля”. Кращим композитором став С. Вакарчук. Він же – кращий автор слів. Кращою піснею, на думку журі, стала пісня С. Лободи „40 градусів”. Дуєтом року названо Ані Лорак і Г. Лепса за їх пісню „Дзеркала”. Відкриття року – Є. Бушміна. А переможець в 11-й номінації „За особливі досягнення в музиці” – гурт „Скрябін”.

80-річчю з дня свого заснування присвятила концерт, який відбувся 20 березня в Колонній залі ім. М. В. Лисенка Національної філармонії України, Київська середня спеціалізована музична школа-інтернат імені М. В. Лисенка. З нагоди зазначеної дати, а також за значні здобутки у навчально-педагогічній діяльності, вагомий внесок у розвиток вітчизняного музичного мистецтва колектив школи нагороджено грамотою Верховної Ради України.

Учасників XIII Міжнародного джазового фестивалю „Єдність” 29 березня приймав Київський національний академічний театр оперети. Для участі у фестивалі з’їхалися музичні виконавці та колективи з трьох країн. Вітчизняних учасників представляли В. Соляник (фортепіано), М. Видренко (вокал), В. Корнієнко (контрабас), В. Бажора (барабани), оркестр „Київ Гранд Класік” і Київський квартет саксофоністів.

VIII Всеукраїнський фестиваль-конкурс юних баяністів та акордеоністів імені М. Різоля проходив 21–23 березня у Дніпропетровську. У фестивалі взяли участь близько 400 юних виконавців з майже усіх куточків України. Конкурсанти змагалися в номінаціях: солісти, ансамблі, оркестри та естрадне виконання.

У цьому ж місті з 14 по 17 березня проходив II відкритий конкурс скрипалів та віолончелістів ім. Леоніда Когана, який організовано з метою виявлення юних талановитих вихованців дитячих музичних шкіл, училищ, обміну досвідом між педагогами щодо форм та методів роботи з обдарованими дітьми.

З нагоди сороковин загибелі учасників громадянського протистояння у Києві 18–20 лютого, було присвячено ряд заходів: 26 березня – концерт у Національній опері України за участю Симфонічного оркестру та хору Національної опери України, а також її солістів – заслуженої артистки України Л. Монастирської, народної артистки України А. Швачки та заслужених артистів України Д. Попова і С. Ковніра; 25 березня – благодійний вечір пам'яті загиблих героїв Майдану та на підтримку Збройних сил України у Вінницькій обласній філармонії; 30 березня – благодійний концерт-реквієм в Івано-Франківській філармонії, зібрані кошти від якого буде передано сім'ям постраждалих „майданівців”; 29 березня – концерт-реквієм „Слава Небесній Сотні” за участю всесвітньовідомих скрипалів О. Криси та А. Баженова, оркестру „INSO-Львів” та вокальної формації „Піккардійська терція” – у Львівській філармонії.

30 березня в аеропортах Львова, Києва, Донецька, Одеси, Харкова і Дніпропетровська місцеві оркестри одночасно виконали „Оду до радості” Л. Ван Бетховена, яку офіційно зареєстровано як гімн Євросоюзу. Акція „Спільне повітря” також мала на меті підтримку єдності і цілісності України і відзначити підписання Україною політичної частини асоціації з Євросоюзом.

Театри Києва запросили на прем'єри вистав: Національний академічний оперети – балету-фєєрії „Кармен-сюїта” за мотивами новели П. Меріме „Кармен” на музику Ж. Бізе; Академічний драматичний на Подолі – „Пастка для самотнього чоловіка” за однойменною п'єсою Р. Тома; Академічний драми і комедії на лівому березі Дніпра – „Весельє сердечное, или Кепка с карасями” за мотивами оповідань Ю. Ковалєя; української традиції „Дзеркало” – „Полусмак останнього кохання” за п'єсою В. Петранюка; Київський драматичний „Браво” – „Втомлена щастям” за п'єсою Ф. Дорен „Рахунок до сплати”.

У Сумському обласному академічному театрі драми та музичної комедії ім. М. С. Щепкіна відбулася прем'єра оперети „Весела вдова” Ф. Легара, а у Сумському театрі юного глядача – вистави „Дуже проста історія” за п'єсою М. Ладо.

На початку березня виповнилося 85 років Запорізькому академічному обласному українському музично-драматичному театру ім. В. Магара. Знаменну дату колектив театру відсвяткував у формі капусника.

19 березня у Донецьку в рамках гастрольного туру містами України виступив Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. Павла Вірського.

10-річчя з часу створення відзначив звітним концертом „Роде наш красний, роде наш прекрасний!” Народний ансамбль танцю „Родослав” Луганської державної академії культури та мистецтв. У насиченій концертній програмі учасники ансамблю, студенти спеціальності „народна хореографія”, представили найпопулярніші жанри народного танцю: гопак, козачок, коломийка, полька, українська кадрили.

Школі мистецтв ім. Л. Ревуцького в містечку Бучі Київської області урочисто передано біле фортепіано „Esex” всесвітньо відомої компанії „Steinway&Sons” від благодійного фонду Леоніда Кучми „Україна”. Подія відбулася в рамках започаткованого торік з нагоди 75-річчя від дня народження експрезидента проекту, згідно з яким музичним закладам усіх областей України буде передано 75 нових таких інструментів.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО. 200-річчю від дня народження Т. Шевченка у березні було присвячено ряд індивідуальних та колективних виставок. Так, у Мистецькій галереї актової зали Головного корпусу Київського національного університету імені Тараса Шевченка експонувалася колекція картин живописного циклу „Шевченкіана” народного художника України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка І. Марчука.

Персональну виставку „Передчуття Майдану сторінками Кобзаря” заслуженого художника України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка В. Франчука було розгорнуто у столичному Музеї шістдесятництва.

Незвичний світ рушників, вироблених на ткацькому верстаті, представила у Миколаївському обласному художньому музеї ім. В. Верещагіна Т. Базилевська-Барташевич. Заслужений майстер народної творчості України присвятила експозицію 200-річчю з дня народження Т. Шевченка та назвала її „Вічна доля

ткацьких рушників”. Всього на виставці було представлено 70 експонатів, серед яких – рушники, панно, картини, гобелени.

У Чернігові відкрито виставку „Борітеся й поборете...”. Образ Т. Шевченка в портретному живописі, перебування Кобзаря на Чернігівщині, художнє осмислення його творчості стали основною тематикою картин чернігівського художника І. Пенського. До експозиції увійшли десять полотен. Одне із них автор писав майже 20 років. Це – портрет Шевченка, що мав бути присвячений його 180-літтю, але був закінчений тільки нещодавно.

Традиційну виставку „Черкаські художники у вінок шани Великому Кобзареві”, якою черкаські митці ушановують видатного земляка, було відкрито в черкаському Музеї „Кобзаря” Т. Г. Шевченка. Серед 73 полотен картини відомих місцевих художників Н. Нікіфорової, І. Бондара, В. Цимбала, І. Фізера, М. Теліженка, В. Крючкова та інших.

У дніпропетровському Будинку мистецтв працювала художня виставка „Шевченкіана”: графічні, живописні твори та екслібрис із зібрання художника-графіка, лауреата мистецької премії ім. Михайла Паніна, заслуженого працівника культури України В. Хвороста. Тут же проходила художня декада „Вінок Великому Кобзарю”, у рамках якої відбулися зустрічі з художниками В. Небоженком та Г. Чернетою, які у своїй творчості зверталися до теми Кобзаря, концерт „Шевченко в музичному мистецтві”, показ художніх фільмів, творчий вечір „Поетична Шевченкіана”.

Виставку „Шевченкова весна” відкрито у донецькому Будинку художника. Поміж представлених робіт привертав увагу цикл із 10 малюнків М. Капусти „Тарасове коло”. Це портрети діячів, що були духовними побратимами Тараса, сприяли його звільненню з кріпацтва, – І. Сошенка, К. Брюллова, В. Жуковського, Є. Гребінки, М. Костомарова.

Арт-проект „Тарасові шляхи Вінниччини” підготували 23 вінницькі художники. Їхні роботи, виконані у різних техніках і жанрах, відображають епізоди з життя Кобзаря, сюжети та героїв з його відомих творів.

У Запоріжжі до ювілею Кобзаря було приурочено виставку місцевих художників, серед експонатів якої були роботи М. Боровика, С. Шинкаренка, Ю. Смірнова, Б. Єгорова, А. Якимця, В. Герценка.

У львівському Палаці мистецтв упродовж березня експонувалася ювілейна виставка полотен 17-ти львівських художників, учасників Клубу українських митців: М. Демцю, О. Скопа, О. Сипняка, С. Міхновського, В. Сколоздри та інших. Паралельно тут відбулося відкриття й виставки „Львівські художники – шляхами Кобзаря”, на якій було представлено роботи учасників

мистецьких пленерів „Шляхами Тараса”, які відбувалися в 1997–2013 роках, а також роботи, подаровані приятелями Народного музею. Серед авторів робіт – Є. Безніско, З. Кецало, Є. Манишин, О. Крохмалюк та інші.

Пам'ятники Т. Шевченку урочисто відкрито у Вінниці (автор ідеї та архітектор комплексу – народний художник України А. Гайдамака, скульптор – В. Цісарик) та у Коростені Житомирської області (скульптори – народний художник України В. Фещенко та заслужений художник України В. Рожик).

У березні підбито й підсумки всеукраїнського конкурсу карикатур „Небезпечно: корупція!”, який було оголошено ще у січні 2014 року Асоціацією карикатуристів України та Українською Гельсінською спілкою з прав людини за фінансової підтримки Міжнародного фонду „Відродження”. На розсуд журі свій доробок представили 40 авторів, які надіслали 189 робіт. Переможцями стали кияни В. Казаневський (перша премія), І. Лук'янченко (друга премія) та О. Середа (третя премія). Заохочувальні призи присуджено С. Вельможку (Запоріжжя), І. Дутці (Калуш Івано-Франківської області), С. Дудченку (Одеса), М. Капусті (Донецьк), С. Сингаївському (Васильків Київської області), О. Цурановій (Київ), В. Чмирьову (Київ). Спеціальну відзнаку Національної спілки журналістів України отримав киянин Г. Майоренко, а спеціальну відзнаку Асоціації карикатуристів – Д. Кузнецов з Білої Церкви Київської області.

У Києві експонувалися виставки: у Центральному будинку художника – творів викладача кафедри живопису Київського державного інституту декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука Л. Павленка; у Музеї „Духовні скарби України” – робіт М. Вайсберга, які він присвятив цьогорічним лютеневим подіям на столичному Майдані Незалежності; у Центрі сучасного мистецтва М17 – картин, фоторобіт, скульптур та інсталяцій „Вогонь любові. Присвята Майдану”; **у галереях:** „Триптих АРТ” – циклу картин народного художника України І. Марчука „Виходять мрії з берегів”, робіт О. Сухоліта „Пейзажі Сухоліта”; „АВС-арт” – творів П. Гончара „Тополі. Онтологічна вертикаль”, робіт О. Малих „Ніде. Нізвідки. Нікуди”; „Боттега” та „Щербенко Арт Центр” – робіт дніпропетровського художника Д. Галкіна; „Митець” – робіт авторства відомих київських скульпторів; „Карась” – творів В. Ралко „Білії аркуші”.

У містах України експонувалися виставки: у Луганську – живопису викладача художнього відділення коледжу Луганської державної академії культури і мистецтв В. Романовської, у Тячеві Закарпатської області – робіт майстрів пензля Буковини; у Дніпропетровську – художніх робіт М. Кравцова „Бестіарії”; у Львові – творів М. Катарана „Персоналії”, картин та ікон місцевих

художників, присвячених Героям „Небесної сотні”, під назвою „Реквієм”, фоторобіт Ю. Шипунова „Інвентаризація”; у Луцьку – полотен В. Швеця „Живописна Україна”.

КІНОМИСТЕЦТВО. 21–28 березня у Києві проведено XI Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays.Ua, тема якого – „Ідеорупція”. В його рамках відбулися перегляди фільмів, майстер-класи, круглі столи та інші проекти, спрямовані на збереження та дотримання свобод та прав. Цьогоріч організатори „Docudays UA” відмовилися від звичного фільму-відкриття. Фестиваль було відкрито нарізкою відео з майбутніх картин „Євромайдан. Чорновий варіант”. Це десяток новел тривалістю в одну годину, знятих українськими та російськими кінематографістами, що склали хроніку революційних подій, які відбувалися упродовж трьох місяців громадянського протистояння у центрі Києва. У трьох конкурсних програмах фільми змагалися у номінаціях: „Доси/Життя”, в якій одним із призерів став український режисер В. Васянович за свій новий фільм „Присмерк” про трагедію української провінціальної родини; „Доси/Право” та „Доси/Коротко”. Подією на фестивалі стала презентація 26 березня Національним центром Олександра Довженка DVD-видання „Щаблі демократії. Критична школа української документалістики 1987–1995”, куди увійшли фільми, які почали з’являтися на початку перебудови, коли, вперше за кілька десятиліть, документальне кіно перетворилося на знаряддя соціальної критики, дедалі більш незалежне від ідеологічного замовлення, але все ще створюване за державний кошт. „Радянський” блок колекції був представлений фільмами С. Буковського „Завтра свято” (1987) і „Дах” (1989) та фільмом „Стіна” режисера І. Гольдштейна (1988). „Незалежну” частину колекції склали два фільми: „Щаблі демократії” (режисер Г. Шклярєвський, 1992) та „Прощавай, кіно” (режисер І. Гольдштейн, 1995), що показує повний занепад централізованої радянської кіноіндустрії, виступає своєрідним епілогом колекції.

26 березня в українських кінотеатрах у широкий прокат вийшов фільм „Трубач” А. Матешка – перший український дитячий мюзикл, знятий повністю на державні гроші.

МУЗЕЙНА СПРАВА. ОХОРОНА ПАМ’ЯТОК До 200-річчя від дня народження *Т. Шевченка* у Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький арсенал” продовжував свою роботу проект ШЕВЧЕНКО/MANIA, який розпочався ще у лютому. Так, з 9 на 10 березня, у Ніч кіно, музики та поезії „Доба Шевченка” відбулися спеціальна програма

„ТЕЛЬНЮК: Сестри” та прем’єра стрічки С. Проскурні „Тарас Шевченко. Ідентифікація”. Загалом відкрити ніч відвідали понад 3 тисячі гостей. До 16 березня у „Мистецькому Арсеналі” можна було побачити і вишукані акварелі та філігранні офорти Т. Шевченка 1830–1850-х років з колекції Національного музею Тараса Шевченка. Крім того, діяла акція „Лист у майбутнє” від спільноти „Манускриптум”, де всі охочі могли приєднатися до його написання. Для дітей працювала арт-лабораторія від освітнього проекту „Арсенал Ідей”. Тривали й кінопокази колекції фільмів „Шевченко 200” від Національного центру Олександра Довженка та відео-проект С. Проскурні „Наш Шевченко”, а також щодня демонструвалася стрічка С. Проскурні „Тарас Шевченко. Ідентифікація”.

У Національному культурно-мистецькому та музейному комплексі „Мистецький арсенал” було представлено й унікальний науково-освітній портал „Тарас Шевченко”, на якому сконцентровано спадщину Кобзаря. Ініціатором створення порталу виступив Національний центр „Мала академія наук України”. Матеріали збирали і опрацьовували протягом 7 місяців більш як тисяча фахівців. До роботи долучилися науковці, юристи, програмісти, музейні працівники, дизайнери, школярі. Зокрема, відцифровано рукописи Т. Шевченка, які зберігалися в архіві Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України. Також портал дає змогу здійснити тури 24-ма музеями та визначними місцями, пов’язаними з життям та творчістю Кобзаря. При цьому задіяно 3D-технології, що створюють ефект особистої присутності у виставкових залах Києва, Моринців, Канева, російських Орська чи Оренбурга, казахстанського Форту Шевченка, канадського Торонто. На сайті розміщено документи, пов’язані з різними віхами біографії поета і художника, зокрема, близько 300 архівних раритетів, підготовлених до розміщення за сприяння Державної архівної служби. Є на порталі й інформація про 900 пам’ятників поетові на території України. Завдяки Держкомтелерадіо отримано близько 200 відеозаписів – художніх та документальних фільмів, телепередач, майже 180 аудіозаписів пісень на вірші поета та радіопередач. Також відцифровано оригінальну живописну спадщину художника – 800 творів, частину з них – 335 – докладно описано.

7 березня, після 6-місячного ремонту та реконструкції, було урочисто відкрито Національний музей Тараса Шевченка в Києві. Тут відбулася презентація нового видання Державного науково-виробничого підприємства „Картографія” – атлас „Шляхами великого Кобзаря”, виготовленого на замовлення Державного комітету телебачення і радіомовлення України за програмою „Українська книга” 2013-го. Над виданням працювала велика

кількість шевченкознавців з України та із-за кордону. Атлас складається з 90 ілюстрованих сторінок та з 6 розділів, кожен з яких у хронологічному порядку висвітлює певний період життя Кобзаря. Хронологія подій в атласі подається за старим стилем. Докладно, із залученням нових даних, висвітлено дитячі та юнацькі роки поета, перші роки його перебування в Петербурзі, подорожі Україною, перебування на засланні в Орській фортеці й Оренбурзі, участь в Аральській описовій експедиції, службу в Новопетровському укріпленні, останні роки життя. На кожній сторінці представлено фоторепродукції його живописних творів. На картах вказано села, містечка і міста, якими мандрував Кобзар.

Картини відомих українських та російських художників XIX–XXI століть, кожен з яких бачив Кобзаря по-своєму, з фондів Національного музею Тараса Шевченка, склали виставку „Образ Т. Шевченка у творчості видатних художників” у Національному архітектурно-історичному заповіднику „Чернігів стародавній”. Тут демонструвалися роботи С. Васильківського, М. Глуценка, В. Гонтаріва, І. Тартаковського, К. Трутовського, І. Рєпіна, О. Шупляка та інших.

Виставку „Геній із геніїв”, де було представлено видання Т. Шевченка різних років, було відкрито у столичному Літературно-меморіальному музеї-квартирі Павла Тичини.

До ювілею оновлено експозицію Літературно-меморіального музею Т. Шевченка у Моринцях. У березні тут демонструвалася цікава виставка фоторобіт Г. Шевченка, родича Кобзаря, який увічнив у своїх світлинах батьківщину Тараса такою, якою вона була у 30-х роках минулого століття.

У Меморіальному будинку-музеї Д. І. Яворницького у Дніпропетровську розгорнуто виставку унікальних видань „Кобзаря” Т. Шевченка із приватної збірки місцевого мецената Д. Піркла „Кобзар: феномен української культури”, а також було організовано шевченківські погостини, на яких із розповіддю про життя та творчість Т. Шевченка виступив музейний співробітник та відбулося обговорення присутніми проблеми образу Великого Кобзаря в історичній ретроспективі. На заході своїми думками поділилися наукові співробітники, краєзнавці, журналісти.

Частина зібрання відомого колекціонера Шевченкіани – А. Фоменка було представлено у дніпропетровському музеї „Літературне Придніпров'я”.

У Сумському обласному художньому музеї ім. Н. Онацького експонувалися оригінальні офорти Т. Шевченка та роботи художників із його найближчого оточення, а також відбулася мистецька година „Душею чую рідну землю”, присвячена дружбі М. Щепкіна і Т. Шевченка.

Масштабну експозицію, яка розповідає про зв'язки Т. Г. Шевченка з Сумщиною, підготував Сумський обласний краєзнавчий музей. Тут же проведено краєзнавчу годину „Т. Г. Шевченко і Сумщина” про перебування поета на сумській землі.

До 400-річчя гетьманства Петра Конашевича-Сагайдачного у двох залах корпусу № 1 Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника розгорнуто виставку „Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний та відновлення православної ієрархії в Україні”.

З нагоди 5-річчя з часу відкриття Музею Шолом-Алейхема у Києві та 155-річчя з дня народження видатного єврейського письменника і драматурга у закладі відбулося відкриття виставки творів живопису єврейської тематики з приватних колекцій. Чільне місце в ній посіли роботи київського художника М. Вайсберга.

У Музеї історії Києва можна було ознайомитися із колекцією листівок киянина С. Сурніна, випущених видавництвом „Рассвет” у 1911–1913 роках. Колекція складається з двох гумористичних серій, присвячених міщанському та студентському побуту на початку ХХ століття у Києві.

Трьом київським музеям передано унікальні предмети, які перебували у представницьких приміщеннях: близько півтисячі експонатів отримав з резиденції экс-президента України В. Януковича Національний художній музей України; 10 художніх полотен XVIII–XIX ст., які з 2013 року знаходилися у Будинку з химерами, повернуто у Національний музей мистецтв ім. Богдана і Варвари Ханенків; 13 оригінальних картин українських класиків О. Хвостенка-Хвостова, М. Глуценка і С. Шишка, які з 2012 року перебували у тимчасовому користуванні в приміщеннях Державного Управління справами, передано до Музею історії м. Києва.

Виставка нових надходжень сучасного українського мистецтва, переданих музею Міністерством культури України, працювала у Галереї мистецтв Луганського обласного художнього музею. В експозиції – предмети образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва, що надійшли до фонду музею у різні часи.

До культурно-археологічного центру „Пересопниця” в однойменному селі Рівненської області передано віднайдені на цих теренах древні артефакти: 16 княжих свинцевих печаток із різними відбитками, один із яких тризуб, який після детального дослідження було датовано X–XII століттями.

13 березня у Херсонському обласному художньому музеї відбулося відкриття виставкового проекту „Єдина моя Україна”, який включав у себе три нові музейні експозиції: „Українські художники – великому Кобзареві” , „Миру

тобі, рідна Херсонщина!” та „Єдина моя Україна”. Твори, представлені на виставках, належать пензлю українських художників ХХ століття.

29 березня відбулася презентація літературно-мистецького проекту „Гастролі одного твору”, присвяченого письменнику-земляку М. Коцюбинському, який реалізує Вінницький літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського на кошти гранту ГО „Український центр розвитку музейної справи”. Згадати про талановитого письменника-земляка і поринути у світ одного з його творів бажаючи матимуть можливість три суботи поспіль. За задумом автора проекту, працівниці музею А. Андрушко, головна мета проекту – показати по-новому фрагменти твору „Тіні забутих предків”. Для цього залучили акторів „Експериментального вуличного театру” Вінниці. Розповідь про історію написання твору вони чергуватимуть з виставою (за уривками повісті) ще одного колективу – „Театру тіней”. Все це підсилює відеоінсталяція. На фоні дійства представлено кабінет письменника: один з акторів з ручкою в руках, сидячи за столом, поринає у муки творчості, зображаючи роботу талановитого земляка над написанням твору.

У Вінницькому обласному краєзнавчому музеї було відкрито й виставку, присвячену подіям Євромайдану. В експозиції – світлини, листівки та атрибутика учасників протестних подій у Києві.

Сумський обласний художній музей ім. Н. Онацького відзначив 100-річчя відкриття першої виставки картин художників у ньому. А 75-річчю створення Сумської області і 50-річчю двох кролевецьких майстринь – О. Борисенко і О. Петрової музей присвятив виставку „Кролевецькі берегині”.

У Рівному відбувся круглий стіл до 100-річчя від дня народження одного із засновників місцевого обласного краєзнавчого музею В. Сидоренка.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. 27 березня у Кабінеті Міністрів України під головуванням Віце-прем’єр-міністра України О. Сича відбулася нарада з питань розвитку діяльності бібліотек і бібліотечної справи. У нараді взяли участь Міністр культури України Є. Нищук, заступник Міністра освіти і науки України П. Полянський, голова Центрального комітету профспілок працівників культури Л. Перелигіна, голова Держаного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України В. Семиноженко, начальник Управління регіональної та культурно-просвітницької роботи Мінкультури України Л. Нікіфоренко, начальник відділу бібліотек Управління регіональної та культурно-просвітницької роботи Мінкультури України М. Височанська, президент Української асоціації книговидавців та книготорговців О. Афонін, президент Української асоціації бібліотечних працівників

І. Шевченко, керівники провідних національних бібліотек та представники зацікавлених центральних органів виконавчої влади. Було обговорено важливі питання щодо покращення організації роботи вітчизняних бібліотек: впорядкування мережі (паспортизація) та якісно нова роль бібліотек у суспільстві; розширення послуг бібліотек; фінансування бібліотечної справи, забезпечення фахового менеджменту галузі та невідкладного удосконалення нормативної бази; створення при Міністерстві культури України Міжвідомчої координаційної ради з питань бібліотек і бібліотечної справи.

До 200-річчя від дня народження Т. Шевченка, зокрема, організовано: у Національній парламентській бібліотеці України – презентацію виставки „Книжкова Шевченкіана”; у Національній історичній бібліотеці України – презентацію бібліографічного проекту „Історична Шевченкіана”, який є складовою частиною Національного електронного ресурсу „Шевченкіана”; у Дніпропетровській обласній науковій бібліотеці імені Первоучителів слов’янських Кирила і Мефодія – відкриття виставок документів: „Шевченкове слово в іншомовному світі”, „Великих слів – велика сила”, „Мистецька Шевченкіана”, „Т. Г. Шевченко на сторінках періодичної преси”; у Сумській міській бібліотеці ім. Т. Г. Шевченка – виставку періодичних видань „Честь і славу свою український народ віднайде у Тарасовім слові”, а спільно з обласним художнім музеєм – виставку графічних ілюстрацій „Шевченкіана Ірини Гуртовенко”.

12 березня, у 151-шу річницю від дня народження українського філософа, вченого та громадського діяча В. Вернадського, у Києві, у Національній бібліотеці України його імені, відбулися ХХІV читання „Спадщина В. І. Вернадського – невичерпне джерело сучасного наукового пошуку і цивілізаційного поступу”. У читаннях взяли участь члени Комісії Національної академії наук України з розробки наукової спадщини академіка В. Вернадського, керівники та спеціалісти апарату Президії НАН України, провідні вчені, молоді науковці та аспіранти установ НАН України. Під час читань відбулася жвава дискусія про роль і значення ідей В. Вернадського у сучасному науковому і суспільному житті.

Бібліотеками проведено заходи до: 110-річчя від дня народження українського книгознавця і бібліографа Я. Стешенка; 100-річчя від дня народження українського поета, літературознавця, перекладача і педагога, Л. Вишеславського, 85-річчя від дня народження українського письменника, Героя України Ю. Мушкетика, а також 470-річчя від дня народження італійського поета Т. Тассо; 395-річчя від дня народження французького письменника, драматурга С. де Бержерака; 115-річчя від дня народження російського письменника Ю. Олеші; 90-річчя від дня народження японського письменника Кобо Абе.

АМАТОРСТВО. ПРОСВІТНИЦТВО. У рамках заходів до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка 3 березня у Києві стартував 2-й (всеукраїнський) етап літературного конкурсу „Розкрилля душі”, який протягом останніх восьми місяців проводив Національний центр „Мала академія наук України”. За результатами першого етапу конкурсу, регіонального, експертне журі на чолі з головою – заступником директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України С. Гальченком визначило переможців у двох номінаціях: дослідницька робота (об’єкт дослідження – публіцистика Т. Шевченка) та літературна творчість (вірш, нарис, есе). До участі в 2-му етапі конкурсу було допущено 94 оригінальні роботи (40 пошукових та 54 творчі). Кращі роботи видадуть окремим збірником.

13 березня у Національному музеї Тараса Шевченка відбувся XIII Міський конкурс читців поезії Кобзаря, в якому взяли участь учні 7–11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів столиці, які декламували або виконували у музичному супроводі поезію Т. Шевченка, твори інших авторів про нього, а також власні. Організаторами заходу виступили: Департамент освіти і науки, молоді та спорту КМДА, Національний музей Тараса Шевченка, Всеукраїнське товариство „Просвіта” ім. Т. Г. Шевченка.

У Музеї історії Києва експонувалася виставка робіт учасників дитячого арт-пленеру „Шевченко. Молодий погляд”, до експозиції якої увійшли понад 150 дитячих художніх робіт.

Презентація Всеукраїнського науково-популярного проекту „Шевченкоманія” відбулася у Київському педагогічному університеті ім. Б. Грінченка. У рамках урочистої події було представлено факсимільне видання „Кобзаря” 1860 року, „Листування Т. Шевченка” за редакцією академіка С. Єфремова (репринтне видання раритету 1929 року) та науково-літературну працю В. Пахаренка „Шевченко як геній”. На презентації перед студентами та викладачами виступили гості – професор Київського лінгвістичного університету Т. Мейзерська та директор видавництва „Брама-Україна”, яке видало „Листування”, О. Третякова. У книзі вміщено 225 листів самого Т. Шевченка та ще понад 200 листів, адресованих письменнику. Визначній даті було присвячено і виконання вокального циклу „Три коліскові”. Музику написав композитор В. Вишинський, а виконала – заслужений діяч мистецтв України О. Петрикова у супроводі автора.

У художній галереї Національного університету „Острозька академія” упродовж місяця демонструвалася виставка „Ілюстратори „Кобзаря”, експонати для якої з власної колекції „Кобзарів”, що складається із більш, ніж 200

примірників, надав художник-реставратор, краєзнавець М. Бендюк. Серед раритетів – видання 1861-го і 1907-го року.

У Національному університеті „Острозька академія” відбулося й закриття безперервного читання поезії Т. Шевченка тривалістю 456 годин. За цей час майже 3 тис. учасників 45 разів перечитали „Кобзар”. За результатами поетичного свята ВНЗ уже втретє потрапив до Книги рекордів України у категорії „Масові заходи”. Процедура декламування віршів було також погоджено з адміністрацією Книги рекордів Гіннеса та номіновано на новий світовий рекорд у розділі „Найдовший естафетний марафон читання”. Підтвердження свого досягнення Острозька академія отримає упродовж 3 місяців.

Поетичний марафон проходив і в Рівному. Тут під час урочистого віче „І мене в сім’ї великій, в сім’ї вольній, новій, не забудьте пом’янути незлим тихим словом” 1300 випускників шкіл виконали „Заповіт”.

Регіональний конкурс читців „Вічне слово Кобзаря” відбувся і у Харківському обласному організаційно-методичному центрі культури і мистецтва. Участь у конкурсі взяли діти і дорослі у двох номінаціях: „Виконавець” і „Автор”.

„Тарасове життя на рушнику” – виставку під такою назвою було відкрито у дніпропетровському Будинку мистецтв. На ній експонувалися більше 50 унікальних творчих робіт вишивальниць, непрофесійних майстрів і колективів з усієї області. Серед них – вишукано вигаптувана обкладинка „Кобзаря”, рушники з портретами поета та рядками його віршів, а також з ілюстраціями до шевченкових творів, унікальне „Дерево життя” – декоративне панно, на якому кожен листочок ілюструє якийсь епізод життя Тараса Григоровича, виготовлене працівниками навчальних закладів Петриківського району Дніпропетровщини. Побачити роботи можна буде до кінця травня.

У філії Київського національного музею російського мистецтва „Мистецький центр „Шоколадний будинок” проходила ретроспективна виставка дитячих робіт кінця 1980-х – початку 1990-х років „...І будуть люди на землі”, присвячена 200-річчю з дня народження видатного українського поета та художника Т. Шевченка. В експозиції було представлено малюнки юних художників від 7 до 16 років з фондів „Дитячої картинної галереї”, яка раніше розташовувалася в стінах „Шоколадного будинку”. Здебільшого вони малювали ілюстрації до поеми „Гайдамаки”. Експонувалися також роботи, що створені за мотивами й інших відомих поезій Кобзаря, таких як „Катерина”, „Сон”, „Думи мої, думи мої”, „Садок вишневий коло хати” тощо.

Роботи вихованців художніх шкіл Дніпропетровська та інших міст України склали виставку „Любити Шевченка – любити Україну” у Музеї „Літературне Придніпров’я” у Дніпропетровську.

Міні-виставку дитячих малюнків за творчістю Т. Шевченка та виставку робіт переможців „Дитячої Шевченкіани до ювілею Кобзаря” у номінаціях „Малюнок” і „Вишивка” було розгорнуто у Сумській обласній дитячій бібліотеці ім. М. Островського. На ній представлено 78 малюнків і 31 вишивка.

З 9 по 12 березня у Луганському національному університеті ім. Т. Шевченка проходив VIII Міжнародний вокально-хоровий фестиваль-конкурс „Хай пісня скликає друзів”. У ньому за перемогу в різних номінаціях боролися понад 130 солістів і 40 вокальних та хорових колективів. Переможцем Фестивалю і володарем Гран-прі став Народний вокально-хоровий колектив „Кантилена” (Маріуполь Донецької області).

31 березня стартував традиційний кількадеенний фестиваль „Одеська „Гуморина”, який проходив під девізом „Усі люди посміхаються однаково!”. Початок святкування „Гуморини” ознаменувало відкриття міжнародного фестивалю „Комедіада – 2014”. По червоній доріжці у Будинку клоунів пройшли майстри жанру з України та із-за кордону.

У Черкаському обласному краєзнавчому музеї відбулося відкриття виставки 30-метрового рушника черкаської єдності, на якому майстрині кожного району і міст районного підпорядкування області вишили фрагмент свого традиційного рушника. Чимало вишивок – це „дерево життя” в різних варіаціях. Вишивали рушник єдності впродовж року. Найбільш складно було віднайти

зразки автентичних рушників, характерних для всіх регіонів Черкаської області. Для цього не лише вперше ґрунтовно досліджено й систематизовано понад 8 тис. експонатів фондів обласного краєзнавчого музею, а й досліджено пам'ятки Українського центру народної культури „Музей І. Гончара” й Національного музею народної архітектури та побуту України в Пироговому. Крім того, в пошуках втрачених традиційних рушників Черкащини опрацьовано надбання багатьох музеїв і майстринь. Велику роль у реалізації проекту відіграв один із невиданих томів праці І. Гончара „Україна і українці”, присвячений традиціям Черкащини.

Збірку-вишиванку віршів Т. Шевченка завдовжки 14 метрів, яка складається з 26 сторінок презентували у Запоріжжі. Над книжкою працювали понад 20 майстринь з Оріхівського району. Кожна з них вишила улюблений вірш Кобзаря, прикрашаючи сторінку народним орнаментом і сценками з творів.

Фестиваль ляльки вперше організував у Тернополі Музей національної іграшки, що діє на базі дитячої бібліотеки № 5. Протягом двох днів лялькарі з багатьох областей України і з Севастополя мали змогу продемонструвати свої витвори. Такий захід у Тернополі відбувся вперше. Завдяки фестивалю музей народної іграшки втричі поповнить свої фонди, учасники щедро поділилися своїми роботами.

Експонувалися виставки самодіяльних митців: у столичному Центрі української культури та мистецтв – вишивки Л. Ковальчук-Шустерман „Витончений живопис нитками”; у Донецьку – робіт П. Степаненка „Шахтар, художник, поет, журналіст”; у Сумах – творів членів Клубу шанувальників вишивки при обласній громадській організації „Жіночі ініціативи”, робіт майстрів народного мистецтва з художнього ткацтва, скульптури, різьби по дереву, вишивання, писанкарства, витинанки „Вінок Кобзареві від сумських майстрів”.

Матеріал підготувала

Наймушина Ю. М.,

редактор відділу наукового

аналізу і узагальнення інформації

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Підписано до друку 14.04.2014. Обл.-вид. арк. 1,25. Б/т. Зам. 50. Безплатно
Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278-85-12
